ВЕСЕЛКА

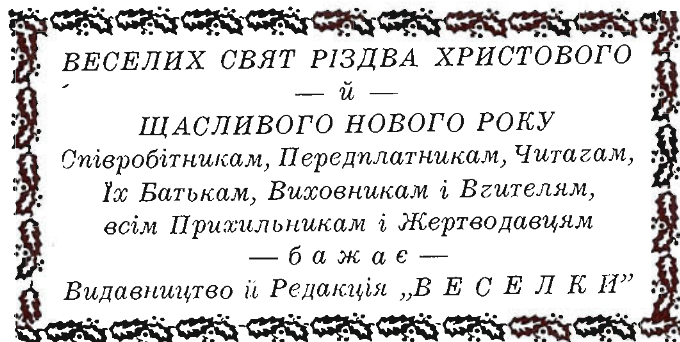
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW a Children's Magazine

РІК XXVII
СІЧЕНЬ
РІЗДВО 1980
Ч. 1.(304)

КОЛИ ЦЕ БУВАЄ?

(Уклали Леся й Аля Козак)

Р аз у році
І коли це буває,
З ірка вечірня сяє,
Д ідух на покуті стоїть,
В ечерю мати подає,
Я к радісно всім нині!
Н а столі узвар, кутя,
І млинці і голубці —

С трав дванадцять на столі.
В хаті ясно,
Я линка в огні,
Т ож кращого свята немає.
А, може, хто відгадає,
коли це буває?

РІЗДВЯНА ШАРАДА

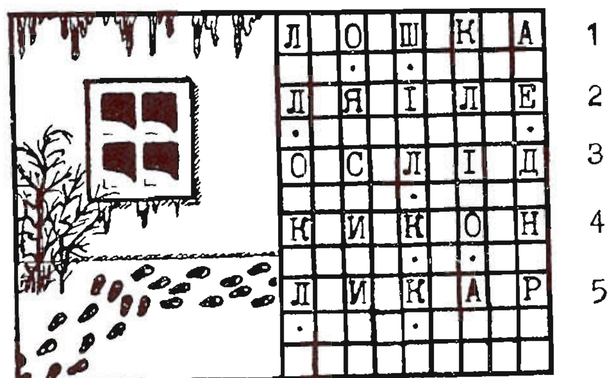
3-ій і 1-ий склад має образ.

2-ий склад означає домашню тварину.

Цілість дає назву посудини, якої вживають у різдвяний час.

РІЗДВЯНА ЗАГАДКА

(Уклав З. Івасиків)

Розкинені в квадратиках окремих рядків літери укладіть у слова за поданим списком. Впишіть ці слова у порожні квадратики. Літери, які будуть у квадратиках з крапкою, впишіть за порядком у квадратики останнього рядка внизу. Це буде розгадка.

Значення слів: 1. Будинок, в якому вчаться діти. 2. Квітка. 3. Уживають вершники. 4. Малий кінь. 5. Мають птахи.

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК З ЧИСЛА „ВЕСЕЛКИ" ЗА ГРУДЕНЬ 1979 Р.: ЩО ЦЕ? а/ Мороз. б/ Дід. в/ Стіл. ХРЕСТИКІВКА: Банк, бАша, АнНа, гліД, ГлУм, аРаб, Арфа. Букви на місці хрестиків дають: б а н д у р а. МАҐІЧНИЙ КВАДРАТ: Мох, Око, Хор. ХТО ЦЕ? Зайчик. НАРОДНІ ЗАГАДКИ: а/ Сніг. б/ Сніг, в/ Мороз. г/ Лід. ЗАГАДКИ-НЕДОМОВКИ: а/ Сніг. б/ Мило. ЩО ЦЕ? Книжка. ХТО Я? Сніг. ДИВНИЙ ВІЗ: санки.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редаґує Колеґія. Річна передплата становить у ЗСА — 8.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Для членів УНС 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 доляр.

"THE RAINBOW" - - "VESELKA"

Обкладинка роботи — Богдана Божемського

Published monthly, except May to August Bi monthly
at Jersey City, New Jersey.
30 Montgomery Street -- Jersey City, New Jersey 07302
Subscription $8.00 per year. UNA members $5.00 per year.
Entered as Second Class at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Богдан Божемський — З вертепом і колядою

Валентина ЮРЧЕНКО

Ілюстрація Ніни МРИЦ

РІЗДВЯНА ПІСНЯ

Дзвони Різдва лунають,
Лине, звучить колядка, —
Радість для світу звіщають,
Славлять Ісуса-Дитятко.

Бачиш — засніжена нічка
В небі розкинула зорі,
Чуєш — небесна Вічність
Тихо до тебе говорить:

— Знаєш, що Божого Сина
Людям вродила Діва?
Будь Його добра дитина,
Чесна, розумна, правдива.

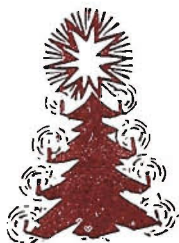
Славмо Христа-Дитятко,
Віру й надію єдину!
Линь до небес, колядко,
В нашу полинь Україну!

Світлана КУЗЬМЕНКО

ЯЛИНОЧКА

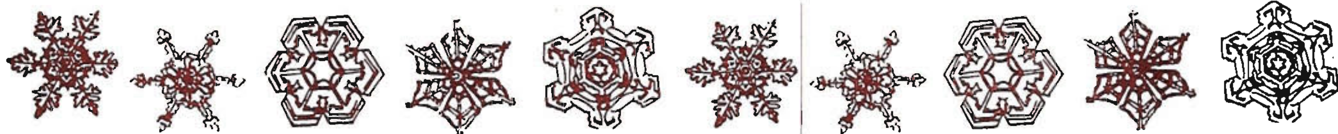
Вдягнули ми ялиночку
У одяг святковий.
Срібнесенькі сніжиночки
Повісили на ній.

І посадили зайчика
Між віти запашні.

А він такий білесенький —
Білесенький, мов сніг.

Виблискують сніжиночки
У світлі лямпочок.
Ялиночка, ялиночка —
На радість діточок!

Микола ЯЦКІВ

Ілюстрація Петра ХОЛОДНОГО

ПЕРША ЯЛИНКА

Малий Ісусик зростав у невеличкому містечку Назареті. Це були найкращі, найщасливіші дні в житті нашого Спасителя. Марія-Мати всім серцем піклувалася своїм любим русявим хлопчиком, а старенький Йосиф майстрував для нього візочки, коники, а то й маленькі хатинки із усякою хатньою обстановою.

Великою радістю були для Ісусика забави з ровесниками, які жили недалеко домівки Святої Родини. Він бігав до них, придивлявся до їх забав, а то й сам з ними грався. Діти любили Його, бо був увічливий, добрий, сердечний. А вже найбільше горнулися до Нього убогі та кволі. Він все ставав в їх обороні, все захищав їх перед другими недобрими дітьми.

Одного разу серед забави, кинулися старші хлопці на троє вбого одягнених діток. Проганяли їх і врешті почали бити. Ісусик заступився за них, але погані хлопці кинулися й до Нього. Ніби здивований, глянув Він на них довгим та повним сумом поглядом, і промовив:

— Чи ж годиться кривдити слабших?

Збентежені та засоромлені, спустили хлопці очі і відійшли. Напастовані діти гляділи на свого захисника з глибокою вдячністю.

Від цієї пори стали вони найсердечнішими друзями Ісусика. Вигадували для нього всякі іграшки, заходили до Його дому, гралися з ним. А й Ісусик їх полюбив. Заходячи часто до них, побачив, що живуть у злиднях, що мати ледве спроможна їх проживити, що дома ще двоє маленьких діток, а батько помер перед роком. Це все розказав Марії-Матері, а вона веліла йому брати цих дітей до себе, і тоді годувала їх, а навіть зодягала. Небавом так зжилися, що майже щодня навідувалися одно до одного.

Ісусик кінчав восьмий рік. Надійшов день Його уродин. Марія-Мати та Йосиф обдарували Його всякими дарунками. Прийшли теж Його друзі. Весело, безжурно гралися до вечора. По вечері пішли друзі до дому, а Ісусик став ладитися до сну. Нагадуючи те, що довелося Йому в цьому радісному дні пережити, нагадав і своїх друзів. Нагадав і посумнів. Йому стало шкода цих бідних дітей. Вони напевно ніколи не дістають дарунків. В ту мить постановив зробити їм милу несподіванку.

Встав з ліжка, взяв свої кращі забавки, покликав своїх ангеликів і побіг до хатини, де жили бідні товариші Його забав. По дорозі післав одного ангелика по солодощі, другого по всяке вбрання, третього по яблука, що ростуть в небеснім раю, а ще іншого по золоті зірки, що сяють на молочній дорозі.

Обвантажені тим добром, підійшли в тиху, темну ніч під убогу хатину. В малім садочку, коло хатини, росла між грядками невеличка, самітна ялинка. На її галузках казав Ісусик ангеликам розвісити усі дарунки. Потім подякував своїм ангеликам за поміч, вернувся до дому й заснув.

Як зійшло сонце, і діти, прокинувшись, вибігли до садочку, вони з дива аж заніміли.

— Ще це? — питали. — Відкіля це взялося?

Вкінці, побравшись за руки та радісно вигукуючи, завели довкола чуда-ялинки танок. Їх щастю не було краю.

Та радів і Ісусик. Радів щастям бідних дітей і постановив відтепер обдаровувати в день своїх уродин такою ялинкою всіх добрих дітей.

І так Різдво Ісуса стало для всіх дітей найкращим святом у році.

———

Пояснення-словничок: **піклуватися** — опікуватися (to take car, to look after); **обстанов/к/а** — furniture; **кволий** — слабосилий (weak/ly/, feebly); **ладитися,** готуватися (to get ready, to prepare); **напаствувати,** нападати, зачіпати (to molest); **злидні, біда, нужда, убозтво (**misery, poverty); **Чумацька** дорога (шлях) — сузір'я — galaxy, Milky Way.

Ганна ЧЕРІНЬ

ПРИБИРАЄМО ЯЛИНКУ

(Ілюстрація Яреми Козака)

Скоро в цілім світі буде
День народження Христа,
Що його святкують всюди
Села, хутори й міста.

Всюди праця і старання,
Радість соняшна, нова.
Готувались ми зарання
До веселого Різдва.

В нашій хаті повно праці,
Повні скрині і полиці.
Танцівниці і паяци
Вже підстрибують на нитці.

Хитро плетені ґірлянди,
Із паперу три троянди,
Позолочені горішки,
Із пухкої вовни — сніжки.

З вати стелимо поліг —
Буде в нас без снігу сніг.

Поліг — прикриття, покриття (covering).

К. ПЕРЕЛІСНА

ЗАВІРЮХА

Завірюха крутить, виє:
„Гу-гу-гу-гу! гу-гу-гу!"
Дід Мороз тріщить за нею:
„Ще зав'язнеш у снігу!

„Нащо стільки насипаєш?
Нащо крутиш і метеш?
Де, кого мені морозиш? —
Тут ніяк не розбереш!"

Завірюха аж гасає,
Заміта поля, стоги,
Над річками, над струмками
Сніг — по самі береги!

Дід Мороз махнув рукою:
„Видно, бабу не спинить!"
І потріскав між кущами
У лісочку відпочить.

К. ПЕРЕЛІСНА

СНІГ

Ой, летить сніжок, летить,
Заміта дороги!
Ходять діти по снігу —
Загрузають ноги.

„А лопатки наші де?
Нащо їх сховали?
Таж вони якраз на те,
Щоб сніг розгрібали."

Ой, летить сніжок, летить,
Пада на доріжки,
Та не глибоко тепер —
Не загрузнуть ніжки!

Володимир МАЦЬКІВ

Ілюстрація Михайла МИХАЛЕВИЧА

РОКОВИНИ 22-ГО СІЧНЯ

Юрко, учень 5-ої кляси прийшов із школи українознавства дуже врадуваний, Коли мати запитала, чому Юрко такий веселий, він відповів: „Мене вибрали до шкільного хору, що має співати 22-го січня. В цьому хорі співають учні 7-ої і 8-ої кляс, але вчитель вибрав мене з 5-ої. Він сказав, щоб кожний учень нашої кляси заспівав якусь пісню, яку добре знає. Я заспівав „Човник хитається", якої ти, мамо, мене навчила. Тоді вчитель сказав, що я маю дуже гарний голос та добрий слух і сказав, щоб я прийшов на пробу хору. Мене поставили на самому переді".

Мама побажала Юркові найкращих успіхів. Але він сказав, що не знає добре, чому саме хор має виступати 22-го січня. Він чув, що тоді припадають якісь важливі роковини з історії України, але не знає докладно, які.

Тоді мама сказала: — Запитай дідуся! Він цю справу докладно знає і тобі про неї розкаже, бо сам переживав ту важливу подію.

Юрко пішов до дідуся і попросив розповісти, як то було 22-го січня, бо він має співати у той день в шкільному хорі.

Дідуньо посадив Юрка коло себе і сказав: „Мене дуже тішить, що мій внук співатиме в роковини 22-го січня, бо того дня 1919 року сталася надзвичайно важлива подія, і я про неї тобі розкажу. Але, щоб ти краще її зрозумів, я постараюсь пояснити тобі, як до того дійшло.

Ти знаєш, що в нас, в Україні були колись козаки, які обороняли волю і права нашого народу. Але так склалося, що козацька держава упала і козацтво перестало існувати, а вороги розділили нашу землю поміж себе. Східню Україну, що лежить по обох боках Дніпра, захопили москалі, а західня зі столицею Львовом досталася Австрії. Це було 1772 року. Річка Збруч, що вливається до Дністра, ділила нашу Батьківщину на дві частини.

Літа минали. Наш нарід обабіч Збруча старався всіма силами визволитись з важкої неволі. Аж прийшов 1914-ий рік, коли почалася війна між Росією і Австрією. Ця війна знесилила обидві держави. Навесні 1917 року вибухла в Росії революція і поневолені Москвою народи почали творити свої власні держави. Український нарід теж зорганізував свою власну незалежну республіку на тих землях, що перед тим належали до Росії, і це проголосив 22-го січня 1918 року.

Тоді московські вороги вислали в Україну

Різдвяна зірка над Софійською площею в Києві

свої війська, щоб знову поневолити нашу Батьківщину. Розпочалася війна.

Західня або Галицька Україна була ще далі під пануванням Австрії. Але 1-го листопада 1918 року Австрія теж розпалася, бо кожний нарід, що був під її пануванням, почав організувати свою власну державу. Початок цього зробили українці, які перебрали Львів і галицьку землю в свої руки того самого дня, тобто 1-го листопада 1918 року.

Але сталося так, що поляки, які теж проголосили тоді свою незалежність, розпочали війну з українцями, щоб забрати і наші землі. Українці на західніх земля створили власний уряд та своє військо, щоб відбити польський наступ.

То були дуже важкі часи, бо наш нарід мусів боротися на дві сторони.

На самих початках було в нас два уряди, в Західній і в Східній Україні. Тому обидва ці уряди договорились,щоб створити одну спільну українську державу з одним урядом. Це проголошено 22-го січня 1919 року. На Софійській площі у Києві урочисто прочитано „Акт Об'єднання" всіх українських земель в одну нероздільну, соборну і незалежну українську державу, яку названо Українська Народна Республіка.

Як бачу, ваша школа розуміє важливість цієї історичної події і хоче відзначити її окремим святкуванням, як це кожного року роблять всі українські організації в різних місцевостях, де живуть українці".

Юрко з великою увагою вислухав дідову розповідь.

Володимир МАЦЬКІВ

ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

Святкування тисячоліття хрищення України відбудеться в 1988 році. Хоч до цих роковин ще доволі далеко, то вже тепер треба до них гідно й достойно приготовитися.

Прийняття християнської віри нашими предками в 988 році, це важлива історична подія.

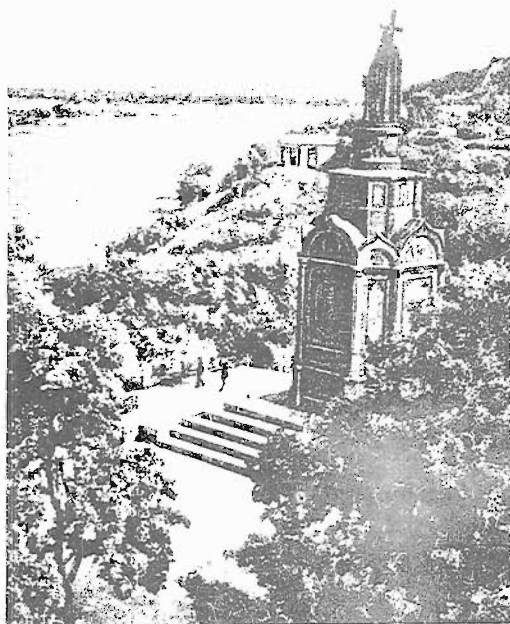
Християнську віру завів в Україні великий київський князь Володимир і за те визнано його святим. В Україні вже раніше було чимало християн, головно в південній частині держави над Чорним морем. Перекази згадують, що св. апостол Андрей незабаром після Господнього Вознесіння перебував на землях України і проповідував Христову науку. Він предсказав, де буде збудований Київ, столиця України.

Княгиня Ольга, бабуня князя Володимира, теж признана святою, була християнкою. Мала свого священика-сповідника й місіонера с. Адельберта з Німеччини. В Києві ще перед хрищенням нашої батьківщини була церква св. Іллі.

Володимир Великий, сівши на київський престіл, був поганином. Він покланявся ідолам — Перунові, Велесові, Стрибогові, Дажбогові, Хорсові та іншим меншим божкам і богиням. Але князь зрозумів, що ідоли, це тільки божки, зроблені людськими руками з каменя чи дерева та прикрашені золотом і сріблом. Люди приносять їм жертви, але ці ідоли не мають ніякої сили керувати світом.

Князь Володимир почав прослідживати різні віровизнання — мохаммедан, ізраїльтян, християн. Він скликав дорадників і запитав про їхню думку, яку віру завести в Україні. Вони порадили князеві вислати послів до різних країн, що вірять в одного Бога, щоб наочно переконалися, котра віра найкраща. Володимир послухав ради. Коли посли повернулися до Києва, сказали князеві, що найкращою вірою є грецька, тобто християнська у східньому (візантійському) обряді. Володимир Великий охристився сам і вирішив охристити все населення своєї держави.

Як оповідає літописець, князь велів скинути ідолів, порубати і спалити їх подобу, а головного ідола Перуна наказав прив'язати до кінського хвоста і втопити в Дніпрі. Тоді наказав, щоб усі мешканці Києва зібралися над Дніпром: „Коли хто не з'явиться, бідний, чи багатий, ворогом мені буде" — так записав княжі слова літописець. Люди зійшлися на призначене місце. Прибув і князь в своєму оточенні, прибули бояри і священики з Греції. Люди ввійшли в воду, дорослі по шию, молодші по груди при березі ріки, малих дітей батьки тримали на руках. Священики на березі відправляли молебен і читали молитви. Про цю подію літопис каже: „І радий був Володимир, що пізнав Бога".

Пам'ятник Великому Князеві України св. Володимирові в Києві

Після хрищення в Києві християнська віра поширилася по всій Україні. Нова віра приймалася поволі, бо люди привикли до давньої поганської. Ще й досі в українських народних звичаях збереглися деякі залишки давньої віри і наш народ зберігає цю традицію, але вже в християнському дусі. Великою перешкодою в поширенні християнської віри був брак священиків. Але незабаром висвячено місцевих духовників і вони стали навчати людей правдивої віри. З прийняттям християнства почали будувати в Україні церкви, спочатку в містах, а потім по селах. Так Христова наука закріпилася в Україні.

Тепер московські комуністи-безбожники переслідують віруючих людей, закривають і нищать церкви й монастирі, або перемінюють їх на музеї, магазини, шпихлірі. Священиків арештовують і вивозять на Сибір до концентраційних таборів, або засуджують на тяжкі роботи. Так само роблять з іншими віруючими українцями. Але ніякі переслідування не вирвуть віри в Бога з сердець українських людей.

Ієрархія наших Церков у вільному світі вже робить приготування до відзначення тисячоліття хрищення України, бо завдяки цій події Україна стала не лише християнською країною, але поширилася в ній культура, наука, мистецтво та національно-державницька свідомість.

Роман ЗАВАДОВИЧ

РІЗДВЯНІ ПОДАРУНКИ

(Ілюстрація Юрія Козака)

Звеселіла наша хата:
Надійшли Різдвяні свята —
Раді хлопці і дівчата.

Бо — скажіть — чи є на світі
У якійсь країні діти,
Щоб Різдвом їм не радіти —

— щоб ялинки не прибрати,
Щоб колядки не співати
Для Ісусика-Дитяти?

Гей, Різдво — чудове свято:
Сніг летить, як біла вата,
В білій шапці наша хата.

Вітер за вікном заводить,
Дід Мороз по парку ходить —
В хату ангелик приходить —

— не з порожніми руками —
З українськими книжками,
Із пригодами-казками.

„Ангелику наш коханий!
Чи віддячити ми в стані
За дарунки ці різдвяні?"

„Ви книжки-казки читайте,
Образочки оглядайте,
Мови рідної навчайтесь!"

Звеселіла кожна хата —
І хижина, і палата —
Надійшли Різдвяні свята.

Заводити — тут: гірко плакати, голосити (to lament, to weep); **ми не в стані** — не маємо можливости (we have no opportunity); **хижина** — убога хатина.

Текст: Валентина ЮРЧЕНКО *Ілюстрації: Іван БРИКОВИЧ*

Веселик-Лясь

Люта Баба Хуртовина
Замела шляхи й стежини.

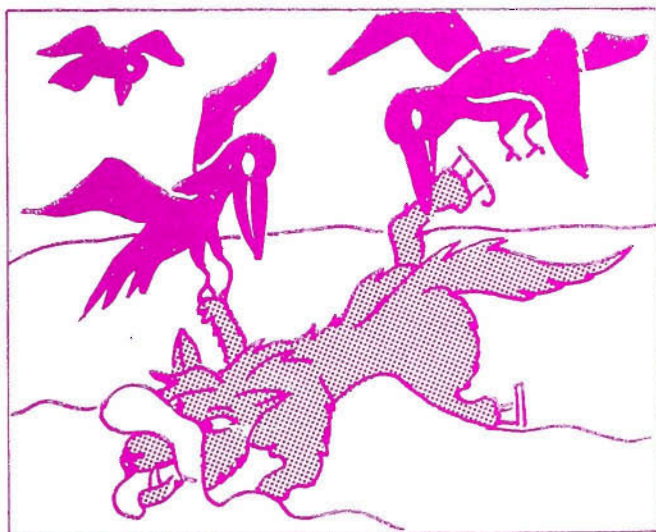
На узліссі хатка є,
Там Веселик-Лясь живе,

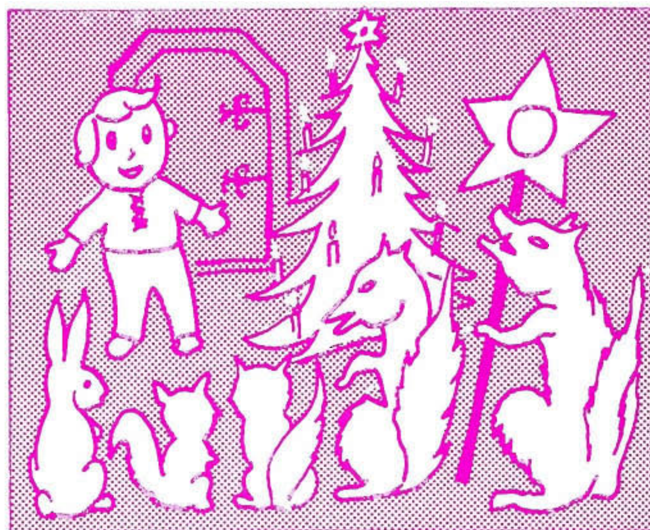
Чи ви знаєте хто він?
Це ж веселки рідний син!

Чом же в лісі повно руху,
Всі спішать кудись щодуху?

Лис Хитрун і лисенята
Послішають на лещатах,

Вовк Буркун на ковзанах,
Зайчик мчиться на санках.

Провалився вовк у сніг:
— Ой, не витягну я ніг!

Закричали ґави з даху:
— Гей, рятуймо бідолаху!

Вовка смик! — туди й сюди,
Ледве витягли з біди.

Всі до Ляся у хатинку
Поспішали на ялинку.

В теплій хатці чемно стали
І колядку заспівали.

На Різдво і люди, й звірі
Всі живуть у згоді й мирі.

Н. ЛЕОНТОВИЧ-БАШУК

ПО ЯЛИНКУ

(Ілюстрації Чічі)

Ромко повернувся зі школи. Як звичайно, відчинив двері ключем, що висів у нього на шнурку на шиї і скинув великі ґумові чоботи в сінях, щоб не забрудити мамі підлогу. В помешканні було темно. Він увімкнув світло і подався до холодільника. Там мама завжди лишала йому щось добре на підвечірок. На холодільнику висіла записка: ,,Ромку! Тому що завтра субота, поїдемо сьогодні автобусом на дідову фарму по ялинку. Приготуйся до дороги. Бувай здоров! — мама."

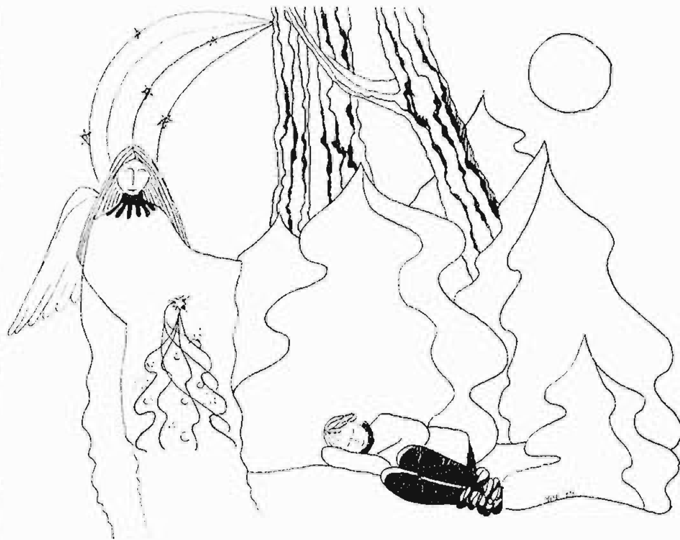
Ромко аж підскочив з радости. Скоренько став заїдати печені пиріжки з сиром, попиваючи їх молоком. Не хотів спізнитися, бо автобус від'їздив п'ята з половиною, а мама верталася з праці пів до п'ятої. Треба поспішати.

Дід і бабуся любили чистеньких дітей. Ромко вдягнув нові штаниґ, вишивану сорочку і чисті скарпетки. Клопіт мав з волоссям. Воно було в нього, мов щітка до підлоги. Скільки його не чесав би, воно завжди стирчало. ,,Сховаю під шапку — міркував Ромко — дідів песик Бурик прилиже його гладенько". Готовий до дороги сидів при вікні, чекав на маму й чистив нігті, щоб мама не казала мити руки.

Годинник вибив пів до п'ятої, але мами не було. Вона часом заходила до крамниці за покупками, інколи працювала довше. Але сьогодні повинна б прийти на час. Може автовий рух був причиною її спізнення — думав Ромко. Вказівка годинника доходила вже до п'ятої і раптом Ромкові прийшла думка: ,,Може мама чекає на автобусовій зупинці?" Хлопець без надуми надягнув куртку і побіг до автобусу. Там мами ще не було, але він потішав себе, що вона ось-ось прибуде. Вже п'ята десять, вже й п'ятнадцять, вже і двадцять. Ромко не зчувся, як заїхав автобус. Водій вихилив голову й закликав: ,,Сідай скоріше!"

Ромко скочив до автобусу, машина рушила. Щойно тепер він зрозумів, що зробив зле, але було запізно. Мама напевно дома шукає за ним... Як він міг таке зробити? Малощо не заплакав, але подумав, що від діда потелефонує до мами. А може вона вже в діда?..

Автобус гнав мов стріла, хоч почав падати густий сніг. Ромко пізнавав знайому дорогу, бо їздив туди багато разів. Ось вони минуть місто, великий цвинтар, стару фарму і в'їдуть у ліс ялинок, що тягнеться майже на милю. Там на перехресті лісу автобус затримається, Ромко висяде і піде доріжкою прямо до дідової хати. А там Бурик, бабуся, корови, котик і крілики. Всі вони чекають на нього і він буде бавитися з ними завтра і в неділю. Підуть з дідом до лісу по найкращу ялинку, яку Ромко сам собі вибере, а тоді дід привезе його з мамою своїм вантажним автом додому. Але де мама?

Автобус зупинився і Ромко висів. Був сам. Падав густий сніг. Світ був білий, білий. Ялинки виглядали мов снігові баби. Все було вкрите наче білим покривалом. Доріжка теж. Хлопець знав, що треба скрутити наліво й іти прямо яких п'ятнадцять хвилин, а там уже фарма. Так і зробив.

В лісі було тихо, тихо. Сніг випав такий глибокий, що насипався Ромкові в чоботи, падав на шапку, засипував очі. Стало темно і Ромко нічого не бачив. Ялинки заступали йому дорогу, обсипали його снігом. Він спотикався, замотувався в гілля, але йшов вперед. Раптом з-під чобота вискочило щось чорне, мало не перекинуло Ромка й погнало довгими скоками в хащі. ,,Чорт" — майнуло хлопцеві в думці й аж дрижаки пішли йому поза шкіру. Ромко почав бігти, хоч чоботи були повні снігу. Хлопець біг, аж дух запирало. Зачепився за ялинку і стрімголов провалився в рів. Мало не заплакав, але з усіх сил почав вигребуватися з снігового насипу і врешті видобувся нагору. ,,Слава Богу — подумав хлопець — що я не закопався живцем у снігу". Зате його чоботи залишилися в кучугурі.

Ромко скинув рукавиці, шапку, шалик, видобув хустинку і завинув ноги. Тепер було навіть іти легше. Але куди йти?.. Ромко знав, що заблудив у лісі. Був втомлений і хотів припочити. Сів на хвилинку. Йому стало добре, тихо, спокійно.

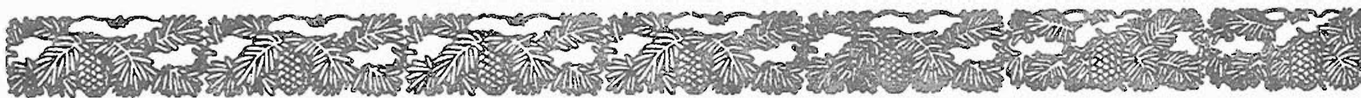
Нараз побачив світло, що мов метеор спускалося на землю. У цьому світлі з'явилися два янголи, що злітали до нього. В руках несли чудову маленьку ялинку. Вона блистіла кольоровими світлами. Янголи були близько, усміхалися до Ромка і хотіли дати йому ялинку. Але на чорній хмарці, мов

на парашуті злетів чортик. Янголи щезли. Чортик з шумом спустився на Ромкову голову й почав дряпатися кігтями та гукати: ,,Пугу-пугу-гу-у-у!"

Ромко прокинувся, схопився на рівні ноги і став голосно кричати: ,,Рятуйте! Чорт!" Кричав і біг, а за ним летіло щось чорне, страшне. Лопотіло крилами, хотіло сісти йому на голову, вигукувало: ,,Пугу-гу-гу!" Ромко верещав на весь ліс. Раптом почув знайомий гавкіт собаки. За хвилину Бурик, наче стріла, скочив на хлопчика і став лизати його та перевертати на радощах у сніг. Ромко обіймав і тулив песика до себе. Сльози котилися по замерзлих віях хлопчини.

Коли вони оба добилися до дідової хати, радощам не було кінця. Мама хотіла викликати поліцію й іти шукати сина. А дід сказав до Ромка: ,,От розумна сова, що хотіла сісти тобі на голову. Вона і наш Бурик врятували тебе, що не замерз у лісі".

ЮРА ЗАЯЦЬ — НОВОРІЧНИЙ ПОСІВАЛЬНИК

,,Посівати" на Новий Рік, це старовинний український звичай. Малий хлопчик представляє собою добро і щастя. Він ходить вранці від хати до хати, посіває зерном і приказує віншування: ,,Родися жито, пшениця і всяка пашниця!", або: ,,Щоб вас хрищених голова не боліла". Цими словами він бажає господарям всякого добра і щастя в Новому Році. Цей гарний прадідівський звичай поєднується звичайно з якимсь добрим ділом, бо гроші, які люди дають посівальникові, він передає на народну ціль.

З ,,посіванням" ходили малі хлопці на Новий Рік в Україні. Тут цей звичай здебільша призабувся, хоч є ще такі діти, що його плекають. У Чікаґо таким хлопчиком є пластун Юра Заяць, який дев'ять років ходить з ,,посіванням" на Патріярший Фонд. Трилітнім хлопчиком він зібрав 15 дол., а досі передав на цей фонд 2.264 дол.

За свій шляхетний вчинок Юра отримує особисту подяку від Патріярха, а минулого року дістав ще й світлину Патріярха з його власноручним підписом. Фото Юри, як посівальника, вміщене в Українському Католицькому Університеті в Римі.

Юра Заяць посіває співредакторові ,,Веселки" проф. Романові Завадовичеві

Юра є пластуном і відбув чотири новацькі табори. Ставши юнаком, пішов у минулому році на перший юнацький табір. Він є теж членом Братства Входу в Храм при соборі свв. Володимира й Ольги в Чікаґо, служить до Служби Божої, любить церковний спів. Юра і його молодша сестричка Надійка є членами дитячого хору ,,Молода Думка", Української Балетної Школи, ходять до цілоденної католицької школи св. о. Миколая й відвідують Школу Українознавства. Обоє вчаться гри на фортепіяні.

Інші малі хлопці повинні брати собі приклад з Юри й ходити ,,посівати" на народні цілі.

Валентина ЮРЧЕНКО

БІДНА МИШКА

(Ілюстрація Яреми Козака)

Хто заліз у скриньку нишком
Між прикраси святкові?
Ой, мала сіренька мишка
Умостилась там на дні!..

Ліжечко зробила з вати, —
Їй було тепленько спати,
З'їла, вигризла все чисто
Кукурудзяне намисто...

— Бідна мишка, їсть щоранку
Кукурудзу до сніданку!
Мамо, — каже Ляля щира, —
Покладу їй трохи сиру!

Світлана КУЗЬМЕНКО

НАВПАКИ

Був собі такий хлопчина:
Гарний, чемний і меткий.
Сталось так: почав хлопчина
Все робити навпаки.

І як час надходив спати,
Він хотів тоді гуляти.
Вранці він би спав та й спав,
До обіду не вставав.

Йшов до школи неохоче.
Говорив неправду в очі.
Друзів мав усе одних —
Не розумних, а дурних!

Зажурились, засмутились
І забідкались батьки:
Що робити, щоб дитина
Не робила навпаки?

Люди кажуть: „Це хвороба,
Що існує вже віки.
Ця хвороба-неподоба
Має назву „Навпаки"."

Аж заплакала матуся
Від таких почутих слів
І пішла шукати з татом
Найславніших лікарів...

„Пане докторе, будь ласка,
У нещасті поможіть!
Наш синочок дуже хворий!
Що робити нам — скажіть".

„Що у нього? каже доктор, —
Голова? Живіт болить?
Приведіть його до мене,
Зразу вилікую — в мить!"

„Ми не можемо, на горе, —
Разом мовили батьки.
Бож синочок наш захворів
На хворобу „Навпаки"!

Дайте нам від неї ліків! —
Просять доктора батьки.
Порятуйте нам дитину
Від хвороби „Навпаки"!"

„Зрозуміло, — каже доктор, —
Посміхнувшись до батьків, —
Знаю, знаю цю хворобу —
Неподобу „Навпаки".

Знаю лік від неї добрий.
Отже, слухайте, батьки!
Щоб одужав син від неї —
Теж робіть все навпаки!"

Ганна ЧЕРІНЬ

ТАНЦІ

(Ілюстрація Яреми Козака)

Що за шум і смішки
У неділю вранці?
Закружляли мишки
У веселім танці.

Тупу-тупу ніжки —
Веселяться мишки.

Збіглось їх багато —
Повна комірчина.
Чи яке в них свято,
Чи яка причина?

Ні, вони цю залю
Вибрали для балю,
Бо нема загрози
Від кота-пронози.

Через те веселі
Миші-танцівниці,
Що немає вдома
Навісної киці.

———

Проноза, пронира, пройда — хитра, проворна, метка людина, або створіння (sly person, old fox); **навісний** — тут: нелюбий (hateful, odious).

„Що ж, як це єдина рада, —
Сумно мовили батьки, —
Від сьогодні в нашій хаті
Буде тільки навпаки!"

Тато більш не йде до праці.
На гірчицю каже мед.
І свій одяг надягає
Тільки задом наперед.

Мама їсти вже не варить.
Теж все робить навпаки.
Люди кажуть: „Подивіться! —
Це родина диваків!"

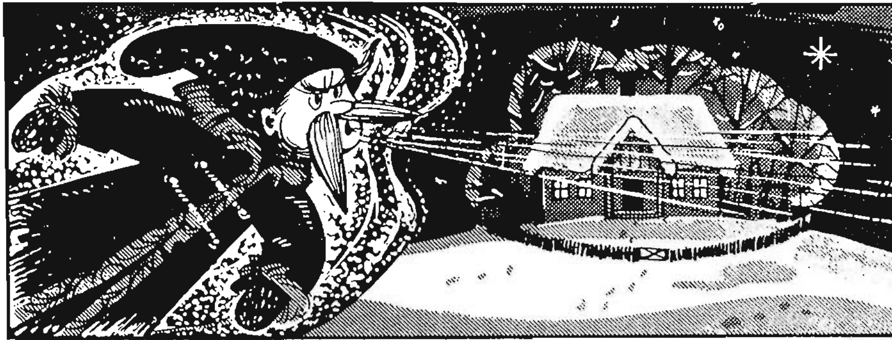
Як почув таке хлопчина —
Миттю кинувсь до батьків
І просив їх, і молив їх
Не робити навпаки.

Врешті всі прийшли до згоди.
Тільки лишенько! — Батьки
За цей час уже забули,
Як воно не навпаки!

Що робити?! Як робити?!
Не надумають батьки.
Син їм радить: „Це ж так просто:
Навпаки від навпаки!"

Текст: Роман ЗАВАДОВИЧ *Ілюстрації: Юрій КОЗАК*

ЩО ГРОМАДА, ТО ГРОМАДА!

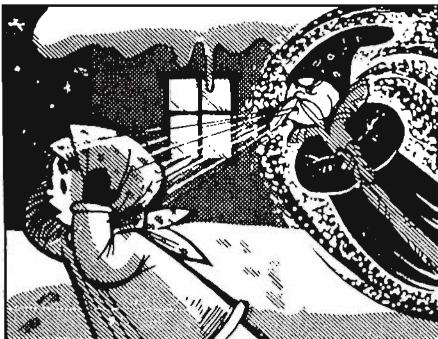

Хоч Різдво, то Вітер дує,
Свище, трубить, вередує.

Сів край бабиної хати,
Не дає колядувати.

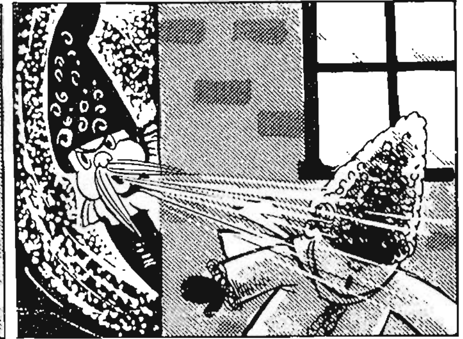
Під вікном Оленка стала,
„Нову радість" запищала.

Як загув нараз Вітрило,
Геть Оленку заглушило.

Звідкись Бобко прикотився:
„Бог Предвічний народився".

Вітер гу-гу-гу з-за хати —
Мусів Бобко утікати.

Уля теж не мала щастя,
Впала в сніг співачка Настя.

На містку зібрались діти,
Рада в раду — що робити?

Ухвалили: не втікати,
Йти гуртом колядувати.

Як гуртом гукнули сміло,
Аж у ліс утік Вітрило.

Баба бублики і гроші
Пхає в торбу міхоноші.

А дітвора рада-рада:
Що громада, то громада!

СНІГОВА БАБА

СЛОВА – ГАННА ЧЕРІНЬ
МУЗИКА – ВАСИЛЬ ШУТЬ

1. Пов-но сні-гу у дво-рі,
що за вті-ха діт-во-рі! Раз два, раз два, бу-де ба-ба сні-го-ва,
раз два, раз два, бу-де ба-ба сні-го-ва.

Кінець

РА 1979
5945

2. Гей, усі виходьте з хати,
Треба снігу назбирати.
Раз-два, раз-два,
Буде баба снігова.

3. А як змерзнуть ручки й ніжки,
Ми пограємо у сніжки.
Раз-два, раз-два,
Буде баба снігова.

4. Наша баба вже висока,
І рум'яна, й чорноока.
Раз-два, раз-два,
Буде баба снігова.

5. Приробили з моркви носа,
Взули в капці вже не боса.
Раз-два, раз-два,
Буде баба снігова.

6. Ще їй треба капелюха,
Щоб вночі не мерзли вуха.
Раз-два, раз-два,
Буде баба снігова.

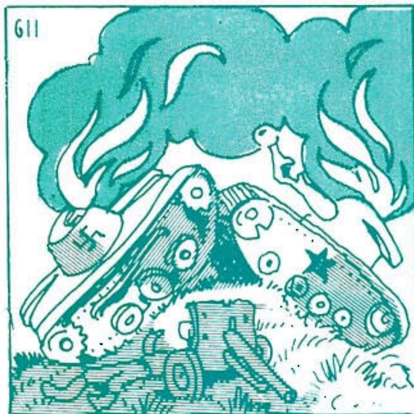
7. Ще й дамо їй в руки зброю,
Хай боронить нас мітлою.
Раз-два, раз-два,
Буде баба снігова.

Сценарій і текст: Роман ЗАВАДОВИЧ
Scenario and story: R. ZAVADOVYCH

Ілюстрації: Михайло МИХАЛЕВИЧ
Illustrations: Mychaylo MYCHALEWYCH

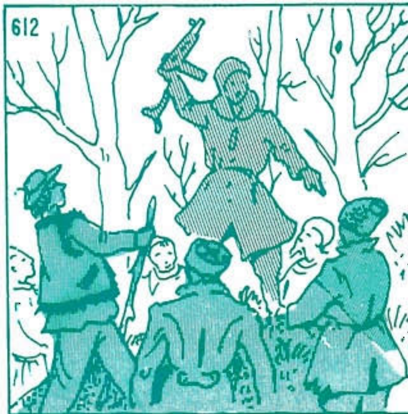
Історична казка — БОГДАН-СІЧОВИЙ СТРІЛЕЦЬ / BOHDAN-SICHOVY STRILETS — Ukrainian tale

РОЗДІЛ: XXXII: ЗАГРИМІЛА ВІЙНА: / *CHAPTER XXXII: THE RUMBLE OF THE WAR*

Зударилися дві ворожі панцерні армії — одна з-під знаку гакуватого хреста, друга — серпа з молотом.

Two hostile tank armies clashed head on, one under the banner of the swastika, the other under the sign of the hammer and sickle.

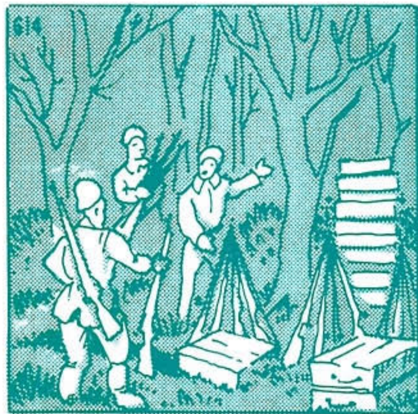
Сказав Богдан до посланців, що прийшли від побратимів з Галичини, Волині, з-над Дніпра і Дону:
— Вороги борятьcя за нашу землю. Наш нарід не буде мовчати!

Bohdan told the messengers that came from blood brothers in Galicia, Volhynia, the Dnipro and the Don regions: "The enemies are fighting for our land. Our people will not be silent!"

,,До оборони! За зброю! До бою!" — гунав поклик по українських містах і селах.

"Rise up in arms!" resounded across the cities and viilages of Ukraine.

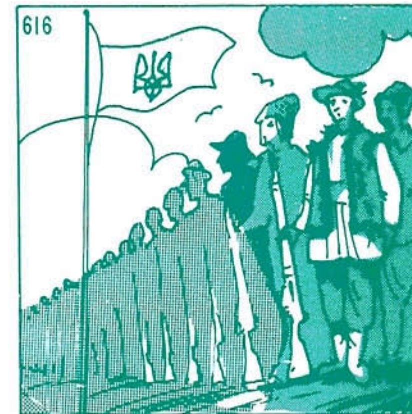
У темних лісах збиралися перші повстанці, приносили зброю з побойовиськ.

The first guerillas gathered in forests, bringing weapons from the battlefields.

Дівчата з хуторів ішли ніби по ягоди в ліс, а в кошиках несли повстанцям хліб і страву.

Girls from hamlets, pretending they were going into the woods to pick berries, carried food in the baskets for the guerillas.

З непокірного духа сміливого народу зродилася власна повстанська армія.

An insurgent army was born on the wings of a brave people's undaunted spirit.

(Кінець тридцять другого розділу і глави п. з. ,,Богдан — Січовий Стрілець")
(End of Chapter XXXII)